

Легенди з-над сивого Бужка _____

Вступ

Останнім часом у зв'язку з посиленням всесвітніх глобалізаційних та міграційних процесів значно зросла зацікавленість у дослідженні проблеми «малої батьківщини» — села, містечка, міста, району, регіону. В Україні вивченням «малої Батьківщини» займається наука «регіоналістика», «регіонознавство». Для нас це нова наука, що почала інтенсивно розвиватися лише після здобуття Україною незалежності. Нині вона формується в окремий науковий напрям, який тісно співпрацює з різними науками гуманітарного профілю.

«Мала Батьківщина», «рідний край» — це певна територія, що історично відособилася, з притаманними їй сполученням клімату, геологічної будови, рельєфом, водними ресурсами, флорою і фауною. Це не абстрактна територія, а особливий історичний ландшафт, специфічний топос, котрий для людини стає місцем її існування, тобто життєвим світом.

Історія міст і сіл - головний об'єкт регіональних досліджень уже більш як півтора століття. Точніше було б говорити про історію поселень або населених пунктів, оскільки між містами і селами існує ще проміжна ланка — колишні містечка, сучасні селища міського типу.

Історія рідного краю завжди викликає особливий інтерес. Про це свідчить той факт, що останніми роками значно зросли краєзнавчий рух і регіонознавчі дослідження на Хмельниччині. Численні історико-краєзнавчі товариства, установи, організації і заклади Хмельниччини складають основу краєзнавчого руху та краєзнавчих досліджень і спираються майже на 2 тисячі краєзнавців (науковців, викладачів, учителів, музейників, архівістів, працівників установ культури, студентів, учнів і т. ін.). З-поміж них регіональними дослідженнями займаються 5 академіків, 6 членів-кореспондентів, 15 докторів наук, професорів, понад 60 кандидатів наук, доцентів, а також аспіранти і магістранти.

Таким великим колективом науковців лише упродовж 2004—2007 років видано близько 30 наукових монографій, науково-популярних книг, брошур та значну кількість інших друкованих видань. Крім того, за цей же час проведено 16 міжнародних, всеукраїнських, регіональних і обласних науково-краєзнавчих конференцій, симпозіумів, круглих столів з виданням збірників матеріалів.

Знаними осередками краєзнавства Поділля сьогодні є Кам'янець-Подільський і Вінницький державні педагогічні університети. Координатором краєзнавчого руху на Поділлі виступає Центр дослідження історії Поділля у Кам'янці-Подільському.

Не є винятком і пропонується широкому читацькому загалу нова краєзнавча праця, яку присвячено дослідженням природи, археології, історії, етнографії та фольклору сіл Митниці, Хотьківці, Вереміївка і Заруддя, що відносяться до Митинецької сільської ради Красилівського району Хмельницької області. Це результат п'яти наукових експедицій, проведених у 2006—2007 роках вченими Вінниці і Києва у тісній співпраці з місцевими краєзнавцями.

Авторами ідеї створення цієї книги стали В'ячеслав Степанович Шляховий, уродженець с Хотьківці, генеральний директор і засновник підприємства «ВІТО», та Володимир Євгенович Козюк, заслужений художник України, меценат, радник голови Вінницької обласної державної адміністрації з питань культури.

Авторами поданих до книги матеріалів є відомі українські вчені з Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського Національної Академії наук України: Людмила Григорівна Пономар, кандидат історичних наук, вчений секретар інституту; Зоя Степанівна Гудченко, кандидат архітектури, старший науковий співробітник; Максим Анатолійович Пилипак, науковий співробітник.

Більшість авторів цієї праці — викладачі Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського: Юрій Вікторович Легун, доктор історичних наук, доцент, нині - директор Вінницького обласного державного архіву; Сергій Олексійович Гусєв, кандидат історичних наук, доцент, кафедри історії слов'янської культури; Анатолій Васильович Гудзевич, кандидат географічних наук, доцент, заступник декана природничо-географічного факультету з наукової роботи; Алла Валентинівна Костюк, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови й загального мовознавства Інституту філології й журналістики; Тетяна Петрівна Пірус, завідувач навчально-наукової лабораторії з етнології Поділля при кафедрі етнології; Віктор Афанасійович Косаківський, старший викладач кафедри етнології інституту історії, етнології і права

Також нашими авторами є Валентина Петрівна Сторожук (Будзиган), завідувачка відділу організаційно-методичної та дозвілєвої роботи Вінницького обласного центру народної творчості, член Національної Спільки письменників України, лауреат літературних премій ім. М. Коцюбинського, Є. Гуцала, «Благовіст», заслужений працівник культури України; Юрій Володимирович Подолян, фольклорист, музикознавець; Марія Маркіянівна Заєць, бібліотекар - краєзнавець з с Митниці.

Ця книга не стала б реальністю без чисельної допомоги місцевих краєзнавців та й просто знавців рідної історії: Марії Маркіянівни Заєць, Дмитра Павловича Ковальчука, Ганни Олександрівни Шляхової, Івана Костянтиновича Лисенка (с. Митниці); Олександри Йосипівни Ковальчук, Надії Петрівни Ковальчук, Степана Олександровича Дідуха (с. Хотьківці); братів Яремчуків - Миколи Семеновича і Василя Семеновича (с. Вереміївка) та багатьох інших, чий свідчення та спогади лягли на сторінки цієї книги, збагативши тим самим історію рідного краю.

Щиро вдячні всім, хто добрим словом і ділом сприяв виходу у світ цієї унікальної книги.

В. А. Косаківський,
науковий редактор